

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla dr. Frank Edit ügyvéd által képviselt **felperesnek alperes** ellen szerzői jogdíj megfizetése iránti perében a Veszprém Megyei Bíróság 2008. július 11. napján kelt 5.P.20.389/2008/12. számú ítélete ellen, a felperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Rendelkezett arról, hogy az eljárás során felmerült költségeit a felperes viseli.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a 2006. március 9. napján kelt, az alperes részéről szabályszerűen aláírt adatszolgáltatási lap tanúsága szerint az alperes által üzemeltetett "A" sörözőben az ellenőrzés lefolytatásakor zenegép működött. Az alperes a felperes részére a 2006. október 1-jétől követelt szerzői jogdíjakat nem fizette meg. A megyei bíróság vizsgálta, hogy a felperesnek a szerzői jogról szóló 1999. évi LII. törvény (Szt.) 25. § (1) bekezdése szerinti díjigénye alapos-e, valamint hogy az alperes a felperes felé élt-e az Szt. 25. § (4) bekezdése szerinti bejelentéssel.

Ennek során megállapította, hogy az alperes 2006. október 3. napján azzal a kéressel fordult a felpereshez, hogy a kategóriába sorolást szíveskedjen felülvizsgálni. 2007. február 20-án arról tájékoztatta a felperest, hogy 2007. március 1-jétől zenegép működtetését tervezi, melyre vonatkozóan a felperestől árajánlatot kért. Az alperes a 2007. május 14. napján kelt levelében jelentette be írásban a felperesnek azt, hogy

sörözőjében 2006. május vége, június eleje óta semmilyen zeneszolgáltatási eszközt nem használt.

A megyei bíróság megállapította, hogy a felperes a csatolt adatszolgáltatási lappal a rá rótt bizonyítási kötelezettségnek eleget tett. Az adatszolgáltatási lap okirati bizonyítékként szolgál arra, hogy a szolgáltatást az alperes igénybe vette. A zeneszolgáltatás vélelme tehát fennáll, mellyel szemben azonban az alperes ellenbizonyítással élhet. A megyei bíróság kiemelte, hogy a zeneszolgáltatás megszüntetése írásbeli bejelentésének elmulasztása nem jelenti azt, hogy az alperes egyéb módon már nem bizonyíthatja azt, hogy fizetési kötelezettsége nem áll fenn. A megyei bíróság az alperes által indítványozott tanúbizonyítási eljárást lefolytatta, valamint tanúként hallgatta meg a felperes területi képviselőjét, "B" is. "C", "D" és "E" tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy az alperes sörözőjében 2006. áprilisa óta sem TV, sem zenegép nem üzemelt. A megyei bíróság a tanúk vallomását kétséget kizáró bizonyítékként fogadta el, melyet álláspontja szerint a felperes képviselőjének, Harmat Attilának a tanúvallomása sem kérdőjelezett meg. Mindezek alapján a késedelmes írásbeli változás-bejelentés ellenére a megyei bíróság a perbeli időszakra vonatkozóan fennálló zeneszolgáltatás véelmét megdöntöttnek ítélte, ezért a felperes szerzői jogdíj megfizetése iránti igényét alaptalannak találta.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, kérve annak megváltoztatását és az alperes marasztalását a kereseti követelés és a perköltség összegében. Jogorvoslati kérelmét a Pp. 256/C § (1) bekezdésében foglaltak alapján arra hivatkozva terjesztette elő, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokkal ellentétesen, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó rendelkezéseket súlyosan megsértve hozta meg az ítéletét. Álláspontja szerint a meghallgatott tanúk vallomásai nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az alperes az általa üzemeltetett sörözőben a zeneszolgáltatást megszüntette. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.22.822/1997/4. számú, és a Győri Ítéltábla Pf.I.20.225/2005/5. számú eseti döntéseire, melyekben kifejtett jogi álláspont szerint az eseti észleléseikről beszámoló tanúk vallomásai nem alkalmasak az adatszolgáltatási lap kiállításától kezdve folyamatosan fennálló zeneszolgáltatás véelmének megdöntésére.

Az alperes kiemelte, hogy a megyei bíróság ítélete indokolásában foglaltak elfogadása mind a felhasználó jogszabályban megállapított bejelentési kötelezettségét, mind a felperes ellenőrzési jogát súlytalanná tenné.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte azzal, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet

indokolását egészítse ki, illetve változtassa meg. Kifogásolta, hogy a felperes az üzlet megnevezését és annak székhelyét is helytelenül tüntette fel az adatszolgáltatási lapon, továbbá az üzlet befogadóképessége és a felperes általi kategóriába sorolása is eltér a valóságtól. Valószínűsítette, hogy a felperes nyilvántartásaiban jóval korábbi, az által a 2000. év táján üzemeltetett vendéglátóipari egység adatai szerepelnek. Előadta, hogy a felperestől kapott, negyedéves díjként megjelölt 50.000.-Ft összeg befizetésére felszólító csekk láttán ... területi képviselővel telefonon közölte, hogy üzletéből a zeneszolgáltatásra alkalmas eszközöket 2 napon belül eltávolítja. Ezt követően a területi képviselővel hozzávetőlegesen 8-10 alkalommal telefonon beszéltek, melynek során több személyes találkozás időpontjában is megállapodtak, azonban "B" egyszer sem jelent meg. Ezt követően az alperes utazott Budapestre, ahol írásban is bejelentette, hogy nem végez zeneszolgáltatást.

Az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 256/A § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül eljárva bírálta felül, és azt alaptalannak találta.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 16. §-ának (1) és (4) bekezdései szerint a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. A törvény eltérő rendelkezése hiányában a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg.

Az Szjt. 25. § (1) bekezdése értelmében az írók, a zeneszerzők és a szövegírók képviseletében a már nyilvánosságra hozott zenemű és irodalmi mű nyilvános előadásának engedélyezésére és az ennek fejében fizetendő díj mértékére vonatkozóan az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet köt szerződést a felhasználóval.

Ugyanezen szakasz (4) bekezdése alapján az (1) bekezdésben szabályozott esetekben a tervezett felhasználást és a már megkezdett felhasználás megváltoztatását a felhasználó köteles a közös jogkezelő szervezetnek előzetesen bejelenteni, mely szervezet a felhasználást a helyszínen ellenőrizheti. Mindaddig, amíg nem kerül sor a Szjt. 25. § (4) bekezdésében előírt változás bejelentésére, a szabályszerűen kitöltött és aláírt adatszolgáltatási lap alapján vélelmezhető a folyamatos zeneszolgáltatás.

A megyei bíróság a hivatkozott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával jelölte ki a bizonyítási eljárás kereteit, a feleket a bizonyításra szoruló tényekről és a

bizonyítási teherről a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak szerint tájékoztatta, és a szükséges, egyben elégséges körben a bizonyítást lefolytatta.

A felperes rendelkezésére állt - a jogdíjfizetési kötelezettséget megalapozó - szabályszerűen aláírt és lepecsételt adatszolgáltatási lap, mellyel szemben az alperesnek kellett bizonyítania, hogy nem nyújtott zeneszolgáltatást a vendégkörének. Az ítéletábra e körben kiemeli, hogy az adatszolgáltatási lap tartalma szerinti zeneszolgáltatás mellett vélelem áll fenn, azzal szemben azonban ellenbizonyításnak van helye. Sem a hatályos jogszabályi rendelkezések, sem a bírói gyakorlat jogértelmezése alapján nem eleve kizárt az, hogy az alperes a felvett adatszolgáltatási lappal szemben - előzetes írásbeli bejelentés hiányában is - bizonyíthassa azt, hogy fizetési kötelezettsége nem áll fenn. A Pp. 3. § (5) bekezdésében foglaltak a szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perek során is irányadóak, vagyis a szabad bizonyítás elve alapján a bíróság minden olyan bizonyítékot felhasználhat, mely a tényállás felderítésére alkalmas.

Az ítéletábra a másodfokú eljárás során vizsgálta, hogy a megyei bíróság a tényállás megállapítása során a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően értékelte-e, s annak alapján okszerű, az iratokkal összhangban álló mérlegelés útján hozta-e meg a döntését.

Az alperes által meghallgatni kért tanúk következetes és ellentmondásoktól mentes vallomásának megkérdőjelezésére az ítéletábra sem látott indokot. Mindhárom tanú konkrét eseményhez kötötte a zeneszolgáltatás megszűnését az alperes által üzemeltetett "A" Söröző és Pizzériában.

Az ítéletábra a megyei bírósággal egyezően kiemelt jelentőséget tulajdonított annak a ténynek, hogy "C", "D" és "E" tanúk mindegyike úgy nyilatkozott, hogy rendszeres vendége a vendéglátóipari egységnek (9. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal 3. bekezdés, 4. oldal utolsó bekezdés, 5. oldal 7. bekezdés), ezért nem csupán alkalmi megfigyeléseiről tudtak számot adni.

A fellebbezés által hivatkozott eseti döntések eltérő tényállás alapján születtek, melyekben a meghallgatott tanúk csupán eseti észleléseikről számoltak be, és vallomásaikat az eljáró bíróságok nem értékelték a vélelem megdöntésére alkalmas bizonyítékként. A hasonló tényállás alapján eldönthető ügyekben az ítéletábra által követett gyakorlat változatlan. A jelen ügyben azonban a megyei bíróság okszerűen fogadta el az életszerű, rendszeres megfigyeléseikről számot adó tanúk vallomását ítélezése alapjául.

A megyei bíróság megítélése szerint a felperes képviselője, ... tanúvallomása sem volt alkalmas az alperes által meghallgatni kért tanúk nyilatkozatainak megdöntésére. Az ítélet tábla e részében az elsőfokú ítélet indokolását kiegészíti az alábbiakkal. ... tanú a 2008. június 6. napján tartott tárgyaláson tett vallomása során megerősítette az alperes előadását, mely szerint az alperes több alkalommal kereste őt telefonon. A telefonbeszélgetések tartalmát illetően valószínűsítette, hogy az alperes azt közölte, hogy nincs már zenegép a sörözőben (6. sorszám alatti jegyzőkönyv, 3. oldala). Az Szjt. 25. § (4) bekezdése a változások bejelentését nem köti írásbeliséghez. Az alakszerű közlés az alperes bizonyítási kötelezettségét könnyíthette volna meg, azonban nem zárja ki állításának egyéb módon történő igazolását.

... tanú az alperessel folytatott telefonbeszélgetések pontos időpontját nem tudta meghatározni, ezért önmagában ezen tanúvallomás nem lett volna alkalmas arra, hogy az alperes a fizetési kötelezettség alól mentesülhessen. Valamennyi meghallgatott tanú vallomásainak értékelése és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok mérlegelése alapján azonban a megyei bíróság megalapozottan határozott a felperes keresetének elutasításáról. A bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékelése megfelelt a törvényi előírásoknak, ezért felülmérlegelésükre a másodfokú eljárás során nem volt lehetőség.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet tényállását és jogi indokolását olyan tényekkel, adatokkal (az általa üzemeltett söröző befogadóképessége, kategóriába sorolása) kérte kiegészíteni, melynek a jelen ügyben - a felperes keresetének elutasítása következtében - nincs jelentősége, ezért az ítélet tábla a kérelem teljesítését mellőzte.

A kifejtettek alapján az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§-a alapján viseli saját fellebbezési eljárási költségét.

Győr, 2009.évi április hó 23. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Lezsák József sk.
bíró